

**Силабус навчальної дисципліни
«УТИЛІЗАЦІЯ ТА РЕКУПЕРАЦІЯ ВІДХОДІВ»
Освітньо-професійної програми «Екологія та охорона
навколишнього середовища»
Галузь знань: 10 «Природничі науки»
Спеціальність: 101 «Екологія»**

Рівень вищої освіти (перший (бакалаврський), другий (магістерський))	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна обов'язкового компонента ОП
Курс	2
Семестр	4
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	4,5 /135
Мова викладання	Українська, англійська
Що буде вивчатися (предмет вивчення)	Екологічно безпечні методи та технології поводження з відходами з метою зменшення навантаження на довкілля.
Чому це цікаво/треба вивчати (мета)	Теоретичні знання і практичні навички з класифікації, способів поводження з відходами різних галузей виробництва, необхідних для вирішення екологічних питань, вміння приймати своєчасні, науково обґрунтовані і економічно доцільні рішення з підвищення екологічної безпеки будь-якого промислового комплексу.
Чому можна навчитися (результати навчання)	<ul style="list-style-type: none"> – демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами; – розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду; – демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення; – брати участь у розробці та реалізації проектів, направлених на оптимальне управління та поводження з виробничими та муніципальними відходами; – уміти пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проектів; – усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів; – брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля; – демонструвати навички впровадження природоохоронних заходів та проектів; – брати участь у розробці та реалізації природоохоронних заходів, спрямованих на підвищення рівня екологічної безпеки підприємств авіаційно-космічної галузі.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	<ul style="list-style-type: none"> – знання сучасних досягнень національного та міжнародного екологічного законодавства; – здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю; – здатність до використання основних принципів та складових екологічного управління; – здатність до участі в розробці системи управління та

	<p>поводження з відходами виробництва та споживання;</p> <ul style="list-style-type: none"> – здатність до опанування міжнародного та вітчизняного досвіду вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем; – здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами; – здатність до участі в організації та реалізації природоохоронної діяльності підприємствами авіаційно-космічної галузі.
Навчальна логістика	<p>Зміст дисципліни: Законодавчі і нормативно-правові аспекти управління відходами. Закон України “Про управління відходами”. Національна Стратегія поводження з відходами. Класифікація відходів. Методи утилізації та знешкодження відходів. Утилізація промислових відходів. Утилізація медичних та клінічних відходів. Утилізація небезпечних та токсичних, електронних та радіоактивних відходів. Утилізація космічного сміття. Органічні відходи: біомаса як джерело енергії. Поводження з твердими побутовими відходами. Експлуатація полігонів та організація моніторингу в зоні захоронення відходів. Визначення токсикологічного профілю та впливу на здоров’я людини та довкілля. Стратегія альтернативних методів для вирішення проблеми поводження з відходами. Аналіз методів поводження з відходами у світі. Міжнародна торгівля відходами. Використання досвіду країн ЄС. Система екологічного менеджменту.</p> <p>Види занять: лекції, практичні</p> <p>Методи навчання: обговорення, дискусії, тестування, презентації</p> <p>Форми навчання: очна (денна), дистанційна</p>
Пререквізити	Знання, отримані у результаті вивчення таких дисциплін, як: «Біологія», «Біогеохімія», «Загальна екологія та неоекологія», «Збалансоване природокористування та ресурсозбереження».
Пореквізити	Отримані знання будуть використані при вивченні наступних дисциплін: «Моніторинг довкілля», «Оцінка ефективності природокористування», а також під час проходження екологічної практики та при написанні кваліфікаційної та курсової робіт.
Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду НТБ НАУ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utilization and recuperation of wastes: навчальний посібник / уклад.: R.M. Kramarenko, L.I. Pavliukh. – К.: НАУ, 2014. – 240 с. 2. Кращі європейські практики управління відходами (посібник) / А. Войціховська, О. Кравченко, О. Мельник-Забрамна, М. Панькевич, [за заг. ред. О. Кравченко] – Видавництво Компанія “Манускрипт”. – Львів, 2019. – 64 с. 3. Утилізація та рекуперація відходів [Електронний ресурс] : навч. посіб. / В. М. Кропівний, О. В. Медведєва, А. В. Кропівна, О. В. Кузик ; М-во освіти і науки України, Центральноукраїн. нац. техн. ун-т. – Кропивницький : ЦНТУ, 2020. – 440 с. 4. M.M. Radomska, L.I. Pavliukh. Wastes utilization and recuperation: Guide to Laboratory works for students of specialty 101 “Ecology”. К.: НАУ, 2021. 90 p. 5. Радовенчик В. М., Гомеля М. Д., Радовенчик Я. В. Утилізація та рекуперація відходів / Підручник. — Київ: Видавничий дім «Кондор», 2021. – 248 с. 6. Утилізація та рекуперація відходів: переробка відходів целюлозно-паперових виробництв [Текст]: навч. посіб. для студ. спеціальності 161 «Хімічні технології та інженерія» / В. В. Галиш, В. М. Радовенчик, Я. В. Радовенчик, М. Д. Гомеля; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. –

	<p>75 с.</p> <p>7. Про схвалення Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 8 листопада 2017 р. № 820-р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/820-2017-%D1%80#Text</p> <p>8. Класифікатор відходів ДК 005-96. Чинний від 01.10.96 р. <u>Із змінами і доповненнями, внесеними наказом Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації від 30 березня 2000 року N 252</u> / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://ips.ligazakon.net/document/FIN7371.</p>
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія теоретичного навчання, проектор
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Екзамен
Кафедра	екології
Факультет	екологічної безпеки, інженерії та технологій
Викладач(і)	<p>ДМИТРУХА ТЕТЯНА ІЛЛІВНА Посада: доцент Вчене звання: доцент Науковий ступінь: кандидат технічних наук Профайл викладача: https://febit.nau.edu.ua/kafedry/kafedra-ekolohii/vykladachi-kafedry/dmytrukha-tetiana-illivna/ Тел.: +38 0967724964 E-mail: tetiana.dmytrukha@npp.nau.edu.ua Робоче місце: 5.602</p>
	<div style="display: flex; align-items: flex-start;"> <div> <p>ПАВЛЮХ ЛЕСЯ ІВАНІВНА Посада: професор Вчене звання: доцент Науковий ступінь: кандидат технічних наук Профайл викладача: https://febit.nau.edu.ua/kafedry/kafedra-ekolohii/vykladachi-kafedry/pavliukh-lesia-ivanivna/ Тел.: +38 0507200862 E-mail: lesia.pavliukh@npp.nau.edu.ua Робоче місце: 5.609</p> </div> </div>
Оригінальність навчальної дисципліни	Авторський курс
Лінк на дисципліну	Google classroom